

Mirko Ćurić

DOI: <https://dx.doi.org/10.21857/m3v76t114y>

Pregledni članak

Rukopis prihvaćen za tisak: 21.10.2024.

IDENTITETSKI ĐAKOVAČKI PUTOPISI MATKA PEIĆA

Sažetak

Kao putopisac Matko Peić je *homo viator*, koji s puno poštovanja pa i oduševljenja dolazi u Đakovo, na Đakovačke vezove te svoje doživljaje iznosi u tri putopisna teksta. Peić definira ovu manifestaciju, prepoznaje njezinu važnost te je stavlja u svjetski kontekst, u prvom redu osjetivši njezin nacionalno-identitetski potencijal te se potrudio učiniti ga prihvatljivim i zanimljivim i onima koji su sve što sadrže Đakovački vezovi smatrali nižem oblicima kulture.

Peić se, u vremenu nesklonom snažnijoj nacionalnoj identifikaciji, služi metodama oblikovanja (ili potvrđivanja) identiteta putem promicanja kulture i vrijednosti unutar nacionalne zajednice koja ih oblikuje. Fukuyama (2020) prepoznaje takve postupke u „politici dostojanstva“, odnosno u *thymósu* koji je „sjedište današnje politike identiteta.“ No, Peić taj model koristi na specifičan način: dok je po Fukuyami ta politika prvenstveno usmjerena prema drugima, kao želja za priznanjem vlastitih vrijednosti, priznanja i uvažavanja u međunarodnom kontekstu, kod Peića je ova politika usmjerena u prvom redu prema svojim, prema vlastitoj nacionalnoj zajednici. Gustim asocijativnim tekstom on osvješčuje zajednicu o vlastitim vrijednostima, nastojeći učvršćivati vlastiti identitet (on ga smatra uglavnom formiranim) te ga reafirmirati, ali i rekonstruirati, posebice mjesni „slavonski“ identitet, koji želi odmaknuti od Reljkovićevih prosvjetiteljskih procjena.

Ključne riječi: Matko Peić; putopisi; identitet; *thymós*; Đakovački vezovi.

Komparativna putopisna metoda

Matko Peić za sebe zapisuje u monografiji Đakovo i Đakovački vezovi¹, objavljenoj prigodom dvadesete obljetnice ove velike manifestacije, kako „rodom iz Požege², iz onog granitnog vulkanskog dijela Slavonije, (...) nije htio popustiti slatkoj

¹ Đakovo i Đakovački vezovi, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986.

² Peić, Matko, hrvatski književnik, povjesničar umjetnosti i slikar (Požega, 10. II. 1923. – Zagreb, 30. X. 1999.). Diplomirao na Akademiji likovnih umjetnosti 1946. (V. Becić i Lj. Babić) te 1951. povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1971. doktorirao temom o književnom djelu

magmi njezine bjeline. Pisao sam ispod nje!³“ Tumači kako su podrijetlo njegovog teksta upravo Požega i Slavonija, i upravo je to perspektiva kroz koju promatra i prosuđuje svijet te stvara nešto novo – bilo u likovnoj umjetnosti, bilo u književnosti. Jedan od najslavnijih putopisaca Mark Twain koristi tu metodu na satiričan način u svom putopisu *The Innocents Abroad* (u nas predvedeno kao *Naivčine na putovanju*⁴): sve što vide američki putnici u Starom Svijetu uspoređuju sa Sjedinjenim Američkim Državama, na štetu Staroga Svijeta. Ta komparativna pustopisna metoda, ali bez satiričnih elemenata, prisutna je kod Peića: Požega i Slavonija polazne su točke „mjerenja svijeta“, što se zorno pokazuju u Peićevim „đakovačkim“ putopisima, posebice u onom koji otvara obljetničku monografiju Đakovačkih vezova. Naime, uvod u knjigu napisali su tadašnji predsjednik Skupštine Općine Đakovo Ivan Tarnaj te Matko Peić svojim putopisom *Od Davora do Đakova*, koji je u sebi sadržavao dijelove i njegova dva vrlo važna teksta o Đakovu i Đakovačkim vezovima, koji su objavljeni početkom sedamdesetih godina XX. stoljeća u prestižnom VUS-u, *Vjesniku u srijedu*. Peića Organizacijski odbor Đakovačkih vezova ovlašćuje da bude tumač ove manifestacije i njezine važnosti za hrvatsku kulturu iako je napisao kako „riječ kao da nisu izlazile na papir iz moje šake, nego iz njezinih grudi⁵“, misleći na rodnu Požegu. Međutim, prepoznat je kao onaj koji je najuspješnije definirao Đakovačke vezove, upravo zbog svoje komparativne putopisne metode, jer ih je definirao, ne samo kao dio nacionalnog, već i u internacionalnom kontekstu, u kojem posebnosti ove manifestacije postaju univerzalno prepoznate vrijednosti. Peić u svojim tekstovima nije samo čuvar ili zabilježnik identiteta, već se vodi onim što Fukuyama naziva „politikom dostojanstva⁶“ te se zalaže kroz svoje putopisne usporedbe za regionalnim priznanjem unutar hrvatske kulture, ali i nacionalnim priznanjem na europskoj razini. Fukuyama naglašava kako je „treći dio duše⁷ *thymós*“ – središte ponosa i srdžbe „sjedište današnje politike identiteta⁸“, ali je primjenjivo i kod analize Peićevih tekstova. „Nije dovoljno da ja imam osjećaj vlastite vrijednosti ako ga drugi javno ne uvažavaju ili ,još gore, ako me obscenjuju ili niječu moje postojanje.⁹“ *Thymós* je upisan u Peićeve putopise, ali je važno ponovno spomenuti kako se ovaj koncept primjenjuje i na vlastitu zajednicu – treba najprije sebi osvijestiti vlastitu vrijednost pa onda s takvom sviješću tražiti priznanje od drugih. Taj nedostatak vjere u vlastite

Antuna Kanižlića. Radio je kao knjižničar u Strossmayerovoj galeriji starih majstora HAZU-a, predavao u Školi primijenjene umjetnosti, na Akademiji za primijenjenu umjetnost, a od 1956. na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (od 1996. profesor emeritus). Redoviti član HAZU-a bio je od 1991.

³ Matko Peić: *Od Davora do Đakova*, u *Đakovo i Đakovački vezovi*, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986., str. 5-10.

⁴ Mark Twain. (1964) *Naivčine na putovanju ili Novo hodočašće / preveo s američkoga Leonardo Spalatin*

⁵ Isto

⁶ Francis Fukuyama. (2020): *Identitet*, TIM press, Zagreb, str. 19.

⁷ Prva dva dijela duše su *logos* i *eros*

⁸ Francis Fukuyama. (2020): *Identitet*, TIM press, Zagreb, str. 41.

⁹ Isto

vrijednosti nešto je što postoji i danas na regionalnoj razini, u kojoj se tuđe i drugo uvijek smatra poželjnijim od svoga.

Matko Peić i Đakovački vezovi

Manifestaciju Đakovački vezovi utemeljio Brođanin dr. Zvonimir Benčević, ali je manifestaciju do kraja definirao Matko Peić, te prepoznao njezinu važnost i stavio je u svjetski kontekst, u prvom redu naglasivši njezin nacionalno-identitetski potencijal te se potrudio učiniti ga prihvatljivim i zanimljivim i onima koji su sve ono što su Đakovački vezovi smatrali nižim oblicima kulture.

Iako se danas zna učiniti kako su velike manifestacije, kao što su *Vinkovačke jeseni*, *Zlatne žice Slavonije*, *Brodsko kolo* i *Đakovački vezovi*, nastale organski, „iz naroda za narod“, kao odraz vremena i šezdesetih godina XX. stoljeća, one su zapravo plod promišljanja i nastojanja kulturnih i političkih elita u tim slavonskim gradovima, koje su prepoznale mogućnost da preko folklorne tradicije oblikuju ili očuvaju nacionalni identitet i nacionalnu raznolikost, nasuprot pokušaju stvaranja zajedničke jugoslavenske nacije i zajedničke jugoslavenske kulture, pa i zajedničkog jugoslavenskog folklor. Kroz folklor se različitost mogla najplastičnije pokazati, a da bi se pri tom izbjeglo opasno etiketiranje zbog nacionalizma i šovinizma. Šokac na lipicancu, s hrvatskom trobojkom oko pasa ili na šeširu, bio je manje subverzivan od studenta s parolom o hrvatskom novcu u hrvatskoj lisnici ili novinskih feljtona o hrvatskim velikanima. U prilog ovim nastojanjima išla je i liberalnija politička klima druge polovice šezdesetih godina XX. stoljeća. Nije, stoga, čudno što su tri možda i najveće folklorne manifestacije u Hrvatskoj: *Međunarodna smotra folklor*, *Vinkovačke jeseni* i *Đakovački vezovi*, nastale doslovce u godinu dana između rujna 1966. i srpnja 1967. Moralo se pronaći valjan razlog za pokretanje manifestacija takve vrste, a da one ne budu obilježene kao skrivena ili otvorena „nacionalistička tendencija“. Tako su i Đakovački vezovi nastali kao jedna od pratećih manifestacija *Međunarodne godine turizma* koju su 1967. proglasili Ujedinjeni narodi. Izniman intelektualac i ravnatelj Državne ergele lipicanaca dr. Zvonimir Benčević¹⁰ spretno je iskoristio međunarodne okolnosti kako bi utemeljio ovu manifestaciju. Đakovački vezovi se definiraju, ne kao *onbo*, što su zaista bili: manifestacija koju osnivaju zaljubljenici u hrvatsku narodnu baštinu kako bi je očuvali i kako bi se jasno odredili u svojoj različitosti prema ostalim „narodima i narodnostima“ ondašnje Jugoslavije, već su definirani kao manifestacija koja je utemeljena u duhu težnji Ujedinjenih naroda da se „smanji

¹⁰ Zvonimir Benčević (Sl. Brod 1892. – Sl. Brod. 1988.), hipolog. Studirao je i doktorirao na Veterinarskom fakultetu u Beču. Od 1947. do 1951. upravitelj je Državne ergele lipicanaca u Đakovu i Centra za selekciju konja Hrvatske. Objavio je veći broj članaka u veterinarskim časopisima u zemlji i inozemstvu. Objavio je knjige: *Lipicanac u jahanju, zaprezi i dresuri* (Đakovo, 1957.), *Uzgoj konja. Udžbenik za kvalificirane radnike u konjogojstvu* (Zagreb, 1960.), 1854. – 1964. Đakovo – Jugoslavija – 110 godina uzgoja lipicanaca, *Bijelo biserje Đakovštine* (suautor). Utemeljitelj je i prvi predsjednik Đakovačkih vezova.

blokovska zategnutost u svijetu i potakne pozitivan odnos prema zemljama i narodima svijeta¹¹.”

Jasno je kako je primarni cilj upravo onaj prikriiveni - nacionalno-identitetski. Đakovački vezovi su uspješno održani početkom srpnja 1967. te su ubrzo postali tradicionalnom manifestacijom koja se očuvala do danas, a da zapravo i nije previše promijenila ono što je Benčević zacrtao, a Peić svojim tekstovima definirao kao vrijednosti: prezentacija izvorne slavonske i hrvatske tradicije – vođena od hrvatske intelektualne elite, s najvažnijim zadatkom očuvanja hrvatskog identiteta. Ako sačuvaš izvornu glazbu, običaje, plesove, nošnje, gastronomiju, konjogojstvo, ako vrlo masovno uključiš mlade, koji će ne samo učiti o tome već i aktivno sudjelovati zajedno s „izvornima“, ne samo da si očuvao jedinstven identitet, već si ga i definirao i dodatno učvrstio.

Peićeva uloga je iznimno važna jer je kao uvaženi slikar i književnik, Slavonac podrijetlom, ovlaštenu tumača onoga što se zbiva u Đakovu prema najširoj zajednici ondašnje države. Kao putopisac konstruirao poželjnu sliku hrvatskog narodnog života, ljepotu i bogatstvo tradicije, ali i naglašava pripadnost europskoj civilizaciji: njegove bujne asocijacije i usporedbe su europske, on ne uspoređuje slavonske snahe i slavonski folklor s folklorom drugih južnoslavenskih naroda, već uvijek s visokom kulturom svoga naroda i drugih europskih naroda:

Kad bi mene pitao što me u povorci najviše potreslo, odgovorio bih ovo: Volim boje, taj svijet koji opaja čovjeku oko, ali još više volim crno i bijelo, svijet koji obuzima dušu. Kad je nadošla djevojka sa 'zlatarom' (oglavlje zlatno kao žitno polje i crno kao olujno nebo), ja samo da nisam iz publike povikao: 'E viva Espanā! Slavonija – ta najšpanjolskija (životom, duhom, barokom) hrvatska pokrajina blista u tom ženskom, te mi se načas učinilo da nisam u našem Đakovu, nego u el Grecovu Toledu, pred fatamorganskom slikom „Sprovod grofa od Orgaza“¹².

Matko Peić, prema terminu Deana Duda,¹³ mogao bi se odrediti kao *homo viator*, hodočasnik, koji s puno poštovanja pa i oduševljenja dolazi u Đakovo. Sve ono što vidi, čuje, osjeti, opipa, omiriše, ne samo da potvrđuje, već i nadmašuju putopišćeva/hodočasnikova očekivanja. U tekstu *Ferije Matoš* je usvrđio kako “Hrvati ne putuju, pa ne poznaju ni Hrvatsku, a onaj tko ne poznaje sebe, ne može upoznati ni svijet. Stoga su Hrvati, tvrdi Matoš, jedan od najposljednijih naroda Evrope i zato mladi Srbi i Bugari idu jatimice u središta evropske kulture, dok mi Hrvati, djeca Juga i Jadrana, susjedi, đaci i branioци klasične kulture, kulturno tavorimo i putujemo čitajući tuđe putopise¹⁴”.

¹¹ Ivan Pavić: Dvadeset godina Đakovačkih vezova, u Đakovo i Đakovački vezovi, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986.

¹² Matko Peić: Od Davora do Đakova, u Đakovo i Đakovački vezovi, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986., str. 5-10

¹³ Dean Duda. Kultura putovanja, Naklada Ljevak, 2012.

¹⁴ Matoš, Antun Gustav, O likovnim umjetnostima, u: Sabrana djela, sv. XI., str. 182. JAZU, Liber, Zagreb, 1976.

Na tragu Matoševe kritke da ne poznajemo dovoljno vlastiti narod i njegovu kulturu nastao je značajan dio putopisnog opusa Matka Peića, tako i onaj koji se odnosi na Đakovo. Putujući slavonskim selima, on upoznaje cijeli svijet! Putopisi općenito u tom smislu predstavljaju ogroman sustav referentnih točaka i postavljaju nizove višeslojnih semantičkih momenata kao refleksa najčešće dviju kultura: one koja opisuje i one koja je opisivana. Ovdje se ne radi o kulturama dvaju naroda, što je najčešći slučaj, već o kulturama unutar jednoga naroda koje se po Peiću snažno prožimaju tako da zamjenjuju mjesta: *Gle, stari park katedrale zamjenjuje još danas teatarske kulise, kao što su ih zamjenjivale njegovi kolege u Versaillesu, gdje su igrali Marivauxa ili u Schönbrunnu, gdje su davali Metastazija. Na jednoj razglednici, kojom sam pozdravio iz Đakova svoga učitelja i prijatelja, sveučilišnog profesora doktora Ivu Hergešića, velikog poznavaoaca umjetnosti teatra - učinilo mi se da su se pod bljeskom magnezija neki Budrovčanin i neka Babogretka preobrazili u Harlekina i Colombinu! Poseban čar nekoga seljačkog rokokoja, obratan od onog kad je Maria Antonietta željela biti mljekarica, a Luis XVI. orač.*¹⁵

Putopisni tekstovi Matka Peića nastaju u vrijeme kada slika nije bila sveprisutna i svedostupna baš svakome od nas, pa njegovi tekstovi ponekad bivaju nalik na niz ekfrazu¹⁶, u kojima vrlo pažljivo opisuje, ne samo nošnje, običaje, povorke, igre, već i žive slike: jedna takva slika je „golem sag“ od ljudi koje piloti, koji nadlijeću Đakovo, vide u vrijeme Đakovačkih vezova.

Umjetnost, a napose slikarstvo futurizma, kao jednu od važnijih tema, imalo je let avionom, odnosno svijet promatran iz zrakoplova u brišućem letu. Kao posljedica estetike brzine, u futurističkom slikarstvu prevladava element dinamizma: u pokretu sudjeluju i objekt i prostor unutar kojega se on kreće. Ali, Peić nije futurist, pa ni ne sjeda u te zrakoplove koji nadlijeću Đakovo, već prepričava tuđe doživljaje stvarajući svoje. Peića taj zrakoplovno-futuristički doživljaj Đakova i *Vezova* gledan iz ptičje (futurističke) perspektive podsjeća na Matisa, Vlamincka i Deraina, dakle na foviste: fovizam možemo opisati kao vatromet neobuzdanih boja, baš kao što je Peićev stil vatromet stilskih figura, usklađen s Peićevim književnim, ali i slikarskim stilom.

¹⁵ Matko Peić: Od Davora do Đakova, u *Đakovo i Đakovački vezovi*, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986., str. 5-10.

¹⁶ ekfrazu (grč. *ἐκφρασις*: opisivanje) - antički naziv koji je uveo Dionizije Halikarnašanin (*Retorika*) za postupak opisivanja, a Priscijan preveo na latinski kao *descriptio*. Upotreba mu je dvovrsta. U širem značenju, upućuje na svako izlaganje kojemu je svrha slikovito predočavanje kakve teme (ljudi, događaja, mjesta i dr.) i rabi se ponajviše u sklopu školskih vježbi. U užem značenju ograničen je na opis umjetničkih djela i rukotvorina (npr. tapiserija, urni i kupa), vezuje se na niz uzornih ekfrazu koje za svoj predmet uzimaju štitove epskih junaka kod Homera (*Ilijada*), Hezioda (*Štit*), Vergilija (*Eneida*) i Nona (*Ep o Dionizu*), a zatječe se i u umjetnosti XX. st ekfrazu. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 25. 1. 2023. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=17305>>.

Zaključak

Matko Peić je i danas tekstualno prisutan u Đakovačkim vezovima, najčešće prigodom programa svečanih otvaranja Đakovačkih vezova, na radost publike, ali još više glumaca i glumica koji interpretiraju njegove tekstove. Peićeva performativna magija daje im mogućnost zablistati pred „ponjavcem“ od tisuća ljudi na Strossmayerovom trgu, njegove rečenice o slavonskom folkloru, o gradovima i selima, o muškarcima i ženama (posebno ženama!), o hrvatskom narodu, njegovoj ljepoti, snazi i vitalnosti – neponovljive su i stvaraju učinke koji su nam i danas potrebni. U svojoj komparativnoj putopisnoj metodi često polemizira s Reljkovićem i svima koji Slavoniju određuju raspojasanom ili nepromišljenom. Tako kori Reljkovića zbog „stisnutosti“ i želje da Slavonce i Slavonke urazumi: „Teško je tu ne sagriješiti, kada i priroda grješno izgleda!¹⁷“

Peić formira sliku Slavonije po mjeri (hrvatskog) čovjeka: onakvu kakvu je vidio u Đakovu za vrijeme Đakovačkih vezova: u gradu s najmekšim asfaltom u Hrvatskoj, „gdje prijatelja dočekuju raširenih ruku, a zločestu djecu tjeraju grančicom rascvjetala jorgovana¹⁸“, gradu obrtnika i biskupa, snaša i bečara, umjetnika i raspikuća, gradu u kojem se skladno sjedinilo sve ono što Slavonija i Hrvatska jesu ili bi trebali biti, gradu gdje te toliko slavonski gostoljubivo časte pa ruke postanu masne od kulina te se „muško s muškim ne može pošteno rukovati.¹⁹“ Uloga Matka Peića u definiranju Đakovačkih vezova je iznimno važna i ona se može prepoznati i danas kao uspješan odmak od Reljkovićevskih prijekora zbog nemorala i nerada, prema osebujnoj, hedonističkoj, nacionalno-svjesnoj, svjetski priznatoj Slavoniji i Hrvatskoj, koja se nema čega stidjeti, već se valja ponositi onim po čemu je jedinstvena i što je snažno utkano u njezin identitet, kao niti zlata u žensku đakovačku nošnju.

Izvori i literatura:

1. Bilić, Anica, (1999) Matko Peić u srcu Slavonije – između Đakova i Vinkovaca, u: Zbornik 4. dani Josipa i Ivana Kozarca, 8. – 10. listopada 1998., Vinkovci.
2. Ćurić, Mirko, ur. (2007) Sinestezija pisanja. Zbornik o Matku Peiću, Biblioteka Panonnius, Požega, Osijek.
3. Ćurić, Mirko (2023) Matko Peić – Homo viator; Kolo 1/2023. Matica hrvatska Zagreb <https://www.matica.hr/kolo/751/r/tema-broja-matko-peic-uz-100-obljetnicu-autorova-rodjenja/>
4. Duda, Dean (2012) Kultura putovanja, Naklada Ljevak.
5. Fukuyama, Francis (2020) Identitet, TIM press, Zagreb, str. 19.

¹⁷ Matko Peić: Od Davora do Đakova, u Đakovo i Đakovački vezovi, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo 1986., str. 5-10

¹⁸ Isto

¹⁹ Isto

6. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje* (2021) Leksikografski zavod Miroslav Krleža. Pristupljeno 25. 1. 2023. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=17305>>.
7. Matoš, Antun Gustav (1973) O likovnim umjetnostima, u: *Sabrana djela*, sv. XI., str. 182.
8. Pavić, Ivan (1986) Dvadeset godina Đakovačkih vezova, u *Đakovo i Đakovački vezovi*, ur. Zdravka, Dean Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo.
9. Peić, Matko. (1986) Od Davora do Đakova, u *Đakovo i Đakovački vezovi*, ur. Zdravka Dean, Turističko društvo Đakovački vezovi, Đakovo, str. 5-10.
10. Peić, Matko, (2002) *Skitnje*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb.
11. Peić, Matko (2006) *Igrala bih opa, cupa, tanca*, Revija Đakovačkih vezova 2006, Đakovo 2006
12. Peić, Matko (2021) *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 27. 6. 2023. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=47312>>.
13. Twain, Mark (1869) *Innocents abroad, or, The new pilgrims' progress*; Hartford, Conn. : San Francisco, Cal. : American Publishing Company [and 5 others] ; H.H. Bancroft a: <https://archive.org/details/innocentsabroad04twaigoog>, pristupljeno 27. 6. 2023.
14. Twain Mark (1964) *Naivčine na putovanju ili Novo hodočašće / preveo s američkoga Leonardo Spalatin, Matica hrvatska, Zagreb.*

Sense of national identity in Matko Peić's Požega travel accounts

Summary

As a travel writer Matko Peić is a *homo viator*, who respectfully and with plenty of enthusiasm comes to Đakovo and, upon visiting *Đakovo Embroidery* (*Đakovači vezovi* festival) writes about his impressions in three travel accounts. Peić defines this festival appreciating its importance and placing it in the international context, sensing its value for national identity and eager to make it interesting and appealing even for those who associate *Đakovo Embroidery* and all its manifestations with lower forms of culture.

In times when emphasizing one's strong national identity was not generally acceptable, Peić employs methods of forming (and confirming) identity through promoting cultural values of a national community that creates them. Fukuyama (2020) recognizes such methods in his 'politics of dignity', i. e. in *thymós* which is 'the centre of today's politics of identity'. Peić, however, uses this model in a slightly different way. Whereas, according to Fukuyama, this kind of politics is primarily

directed towards others as the expression of the desire for recognising one's values and being acknowledged and accepted in the interantional context, Peić brings this politics in relation to one's own national community. In his richly symbolic writing, he raises the awareness of his community about its own values, striving to not only strenghten its identity (he considers it formed), but also reaffirm and reconstruct it, especially the local Slavonian identity which he sees separate from Reljković's depiction of it in the age of Enlightenment.

Keywords: Matko Peić; travel literature; identity; *thymós*; *Đakovo Embroidery*.

Dr. sc. Mirko Ćurić
Društvo hrvatskih književnika
Ogranak Slavonsko-baranjsko-srijemski
31400 Đakovo
cmirko87@gmail.com